

GESTIÓ DE RESIDUS ZOOSANITARIS I CAMPANYA DE RECOLLIDA DE FERRALLA MEMÒRIA FINAL 2008

Autor:

Antoni Nicolàs Gràcia
Serveis Veterinaris ADS Boví Menorca

Es Mercadal, a 29 d'agost de 2008

Promotors:

Patrocinadors:

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

Col·laboradors:

consorci de residus urbans
i energia de menorca

**SA
COOPERATIVA**
SANT GUILLEM I SANTA ESCOLÀSTICA

INDEX

- 1- INTRODUCCIO**
- 2- ANTECEDENTS**
- 3- GESTIO DE RESIDUS BIOLÒGICS Ó ZOOSANITARIS**
- 4- GESTIO DE FERRALLA**
- 5- DESPESA ECONÒMICA**
- 6- CONCLUSIONS**
- 7- ANNEXES**

ANNEX I: ESQUEMA

ANNEX II: FOTOGRAFIES

ANNEX III: FACTURACIÓ DETALLADA

ANNEX IV: DOCUMENTACIÓ ANNEXE RESIDUS BIOLÒGICS

ANNEX V: DOCUMENTACIÓ ANNEXE CAMPANYA FERRALLA

1. INTRODUCCIO

L'Illa de Menorca compta en l'actualitat amb una extensa cabanya ramadera, essent les espècies ovina i bovina, les més abundants. Es calcula un cens aproximat de 22.000 caps d'ovins i de 24.000 caps de bovins.

Donada la gran importància que té la sanitat animal per les repercussions que té en la sanitat humana, cada cop es tendeix més a obtenir animals amb un estat sanitari òptim. D'aquesta manera, assegurant un bon estat sanitari, s'obté una millora important en les produccions i en les qualitats dels productes.

Tot i que aquesta tendència ja fa varies dècades està en constant augment no és fins l'any 2002, any en que es va fundar la nostra associació (Associació de Defensa Sanitària Boví Menorca encarregada de vetllar per la sanitat del ramat boví a Menorca) quan s'evidencia una greu mancança en el tractament dels residus biològics que es generen de la pràctica preventiva i terapèutica de les malalties dels ramats.

Com a conseqüència d'aquests tractaments, cada any es generen molts residus catalogats com a biològics o zoonosanitaris: agulles, xeringues, fulles de bisturí, recipients plàstics i de vidre amb restes de vacunes, així com, residus químics com: recipients amb restes farmacològiques, medicaments caducats, etc, tots ells englobats dins del gran grup de residus perillosos segons les normatives vigents.

A més, cal tenir en compte també la nova reforma de la PAC (Política Agrícola Comú regulada en el reglament CE núm. 1782/2003 de 29 de setembre) on les ajudes a la producció estan condicionades per una sèrie de normes relatives a les produccions i a l'activitat agrària i on aquestes normatives serviran per a integrar en les organitzacions comuns de mercat requisits bàsics en matèria de medi ambient, seguretat alimentària, salut i benestar animal i bones condicions agràries i medi ambientals.

Per altre banda, els residus generats de les pràctiques preventives i terapèutiques desenvolupades a les explotacions es divideixen, com ja s'ha comentat anteriorment, en residus perillosos zoonosanitaris i químics, els quals, han de tractar-se, per llei, mitjançant mètodes d'esterilització i trituració en el primer grup i amb mètodes fisico-químics en el segon. En l'actualitat no existeix cap planta de tractament d'aquests tipus de residus autoritzada dins la Comunitat Autònoma, fet que ens va obligar, com ja es va especificar en la memòria inicial d'aquest projecte, a l'elaboració d'un pla d'evacuació. També, a més de l'emmagatzematge i posterior gestió d'aquests residus es va realitzar una important tasca administrativa com la creació d'un contracte entre l'empresa gestora autoritzada i les explotacions, l'alta de Les Cooperatives Agràries davant la Conselleria de Medi ambient del Govern Balear com a petits productors de residus, els apunts dels residus generats en llibres de registre, memòries tècniques, entre moltes altres actuacions que descriurem posteriorment.

Per altre banda, aprofitant les col·laboracions entre les diferents entitats implicades (Cooperatives, associacions, administracions, etc.) es va desenvolupar, prèvies ampliacions i autoritzacions per part del Grup d'Acció Local Leader+ Illa de Menorca del projecte, la campanya de recollida de ferralla de les explotacions ramaderes de Menorca.

La present memòria descriu el conjunt d'actuacions realitzades que han permès crear i consolidar una xarxa per a la correcta gestió, evacuació i destrucció dels residus perillosos generats a les explotacions ramaderes integrades dins l'Agrupació de Defensa Sanitària i dotar de la suficient estructura per a la gestió de residus perillosos d'altres explotacions no integrades i altres entitats generadores de residus perillosos, així com, procedir a l'eliminació de més de 116 tones de ferralla acumulada en les explotacions agràries de Menorca derivades de les pràctiques agrícoles i ramaderes.

2. ANTECEDENTS

Els residus zoonosanitaris es consideren potencialment perillosos per ser possibles vectors de transmissió de malalties a més de ser contaminants per al medi natural. Es evident que, fàrmacs com els antibiòtics, poden generar resistències bacterianes quan son alliberats al medi natural de forma incontrolada o bé, substàncies com l'oxitocina, podrien provocar avortaments en cas de contacte accidental.

Com ja hem comentat anteriorment els fàrmacs i els utensilis per a la pràctica preventiva i terapèutica dels ramats es venen utilitzant des de fa molt de temps, però fins a la creació d'aquest projecte, cap ramaderia havia pogut gestionar l'eliminació d'aquests residus.

Les ramaderies, davant la greu crisi econòmica que pateixen, no es poden permetre, per sé, una adequada eliminació d'aquests a través d'empreses privades especialitzades i autoritzades.

Abans de la creació d'aquest projecte, els residus, acabaven abocats, enterrats o cremats en qualsevol racó de les finques¹. En el millor dels casos aquests romanien emmagatzemats en recipients no adequats per a tal fi o bé llençats en els contenidors de residus urbans.

Gràcies a l'ajut del Programa Leader + Illa de Menorca i de la Conselleria de Medi Ambient del Consell Insular de Menorca, cada explotació ramadera associada, a dia d'avui, posseeix el seu contracte legalitzat en gestió de residus perillosos a més de disposar del seu contenidor homologat per al emmagatzematge dels mateixos. La logística creada a través de l'ADS i les Cooperatives Agrícoles de Menorca permeten un correcte transport i destrucció dels residus en base a les normatives i autoritzacions establertes per l'autoritat competent en aquesta matèria com descriurem posteriorment.

¹ Veure annex II

A més, no podem oblidar que Menorca va ser declarada per la UNESCO Reserva de la Biosfera. Per aquest motiu cal esperar una protecció més exhaustiva que a qualsevol altre àrea no declarada. En aquest sentit, hem de destacar que, en l'actualitat, Menorca es situa com a capdavantera en la gestió de residus perillosos dins la nostra Comunitat Autònoma.

Per altre banda, i donada la bona acceptació de la campanya iniciada amb els socis de l'ADS Boví de Menorca², es va ampliar el projecte a la resta d'explotacions ramaderes de Menorca dedicades a altres tipus de producció com l'ovina, caprina, porcina, etc., així com, a totes aquelles explotacions que, tot i no ser professionals, alberguen animals amb necessitats sanitàries similars com les hípiques i entitats de caire esportiu. Donat que el volum de generació de residus és molt menor, es va optar per oferir als titulars o representants de les esmentades explotacions i entitats, l'adquisició de contenidors per al emmagatzematge de residus de menor volum a través de les Cooperatives Agrícoles a un cost més que raonable.

D'aquesta manera, la campanya de gestió de residus zoonosanitaris resta oberta a totes aquelles explotacions o entitats agràries que generen, en major o menor mesura, residus zoonosanitaris derivats de les pràctiques tant preventives com terapèutiques dels seus animals, indistintament de l'espècie que pertanyin.

Una altre de les actuacions realitzades ha sigut la campanya de recollida de ferralla de les explotacions agràries de Menorca. És important destacar que la generació d'aquest tipus de residus, tot i no considerar-se a priori³, residus perillosos, sí creen un impacte ambiental força negatiu⁴. Així, de la pràctica agrària habitual es venen generant residus de ferralla com tractors, autocaptures, tolbes de silos, tancs de llet, altres vehicles de tracció, maquinària agrícola, etc. que pel seu ús resten obsolets i en molts casos s'abandonen en les pròpies finques.

Per totes aquestes raons, l'ADS, UCAME (Unió de Cooperatives Agràries de Menorca) i la Cooperativa de Sant Guillem i Santa Escolàstica com a entitats preocupades per vetllar per l'acompliment de les noves normatives comunitàries dins del sector ramader, varen proposar un seguit de mesures en la memòria inicial i durant el transcurs del projecte que han pogut desenvolupar-se i on, les deficiències detectades abans d'iniciar-se el projecte, han pogut ser subsanades en base a la legalitat vigent.

² En l'actualitat, les 176 finques associades a l'ADS Boví Menorca, es dediquen a la producció bovina tant de llet com de carn, essent l'espècie que, per les seves particularitats sanitàries generen més volum de residus zoonosanitaris.

³ Alguns components dels vehicles sí es consideren perillosos i/o contaminants com els olis minerals dels motors o be els àcids sulfúrics de les bateries, els quals s'han gestionat d'acord a les normatives per les empreses gestores de residus.

⁴ Veure annex II

3. GESTIO DELS RESIDUS BIOLÒGICS Ó ZOOSANITARIS⁵

La cabanya animal de l'Illa de Menorca es molt extensa, essent la ovina i bovina la més representativa.

Tots aquests animals estan localitzats en nombroses granges, hortals i petites explotacions moltes vegades de difícil localització. Es per aquestes raons que l'ADS i les Cooperatives agràries, com a entitats que treballen directament per als ramaders, han participat de forma molt activa en la creació d'una xarxa per a la correcta gestió dels residus biològics de la mateixa manera com s'està gestionant els residus fitosanitaris (pesticides, plaguicides, etc.) a través de la xarxa SIGFITO (Sistema Integrado de Gestión de Fitosanitarios).

L'ADS Boví Menorca compta en aquests moments amb 176 explotacions principalment dedicades a la producció lletera o càrnica de bestiar boví, no obstant, moltes d'aquestes explotacions compten amb altres tipus de produccions com la ovina, caprina, porcina, equina o aviar. D'aquesta manera i donada la relació directa i constant d'assessorament cap al ramader destaquem que l'ADS ha participat activament en tasques de conscienciació dels ramaders, així com, distribució de contenidors, gestió administrativa, logística, elaboració de memòries tecnico-econòmiques, entre moltes altres actuacions.

Les Cooperatives agràries donada la seva localització en els diferents termes municipals, així com, ser entitats on per diferents circumstàncies hi conflueixen els ramaders, han actuat perfectament com a centres d'emmagatzematge temporal d'aquests residus en els moments previs al transport definitiu a la planta de tractament per a la seva destrucció. Al tractar-se de quatre punts claus en l'Illa s'ha facilitat tant la recollida d'aquests per part d'una empresa especialitzada per al seu tractament específic posterior com la reducció dels costos en la seva execució, tant econòmics com en recursos humans. En aquest sentit, en compliment de les actuals normatives, es van realitzar totes aquelles gestions necessàries per a la inscripció de les Cooperatives dins del registre d'entitats productores de residus de la Conselleria de Medi Ambient, així com, la confecció dels corresponents llibres de registre gràcies a la inestimable col·laboració del Consorci de Residus Urbans.

En últim terme, el programa Leader + Illa de Menorca i la Conselleria de Medi ambient del Consell Insular de Menorca, han facilitat el finançament del projecte, ajuda sense la qual, no s'hagués pogut realitzar aquesta iniciativa.

En resum i a grans trets, podem dir que el projecte s'ha executat en quatre fases o etapes ben definides per a les explotacions associades a l'ADS Boví Menorca:

⁵ Veure esquema de l'annex I

1- Fase administrativa⁶:

Des de l'aprovació de la memòria inicial d'aquest projecte en la que prèviament es van desenvolupar totes aquelles tasques de cerca bibliogràfica i estudi legislatiu en matèria de Residus Perillosos es va consensuar, conjuntament amb l'empresa gestora, la logística definitiva de tots els processos.

També, després d'una llarga tasca de conscienciació cap als distints ramaders associats, es va procedir a la confecció del document contractual entre l'empresa gestora i cada una de les explotacions participants. Com a document justificatiu per part de les explotacions d'estar actives com a explotacions ramaderes es van utilitzar les Cartilles ramaderes oficials inscrites en el REGA (Registro de Explotaciones Ganaderas).

Per altre banda, tot i que les normatives vigents indiquen que tota aquella entitat generadora de residus perillosos ha de sol·licitar davant la Conselleria de Medi Ambient del Govern Balear (organisme competent en aquesta matèria) la inscripció en el registre, a hores d'ara restem a l'espera de poder procedir amb aquest tràmit administratiu de la totalitat de les finques participants. És important destacar que s'han tramitat més de 150 contractes i que ja es disposa de tota la documentació annexa a l'espera del darrer tràmit administratiu.

No obstant, per a les Cooperatives agràries participants en la recollida de residus tal i com s'ha especificat anteriorment, sí es va procedir a la seva inscripció en el registre de petits productors de Residus Perillosos donat que la previsió d'emmagatzematge anual era inferior a 10.000 Kg/any.

2- Fase d'adequació:

Paral·lelament a l'anterior fase, tècnics de l'ADS Boví Menorca i del Consorci de Residus Urbans van visitar totes les dependències de les Cooperatives per a cercar la ubicació més adequada per a l'emmagatzematge temporal dels residus i tramitar totes aquelles obres i instal·lacions necessàries per acompliment de les normatives.

De les quatre Cooperatives participants, dues van necessitar executar obres menors (Cooperativa agrícola de Sant Guillem i Santa Escolàstica de Ciutadella i la Cooperativa agrícola de Sant Llorenç d'Alaior), una només va necessitar adequar les instal·lacions (Cooperativa agrícola Sant Martí d'Es Mercadal) i la darrera no va requerir cap mena d'adequació a la normativa (Cooperativa de Sant Bartomeu de Ferreries)

⁶ Veure annex IV

3- Fase de lliurament:

En aquesta fase es va lliurar a les distintes ramaderies: una còpia del contracte signat original entre l'empresa gestora i l'explotació, documentació informativa dels residus implicats en aquesta campanya, una còpia de la normativa Comunitària vigent, així com, un contenidor homologat per a emmagatzemar residus amb capacitat de 30 ó 60 litres, en funció del cens de l'explotació i un albarà d'entrega com a document justificatiu.⁷

Per altre banda, els serveis tècnics de l'ADS van informar a cadascuna de les ramaderies del protocol logístic establert i de la importància de l'acompliment amb els plaços d'entrega dels contenidors, del seu correcte ús i les òptimes condicions d'emmagatzematge dels mateixos.

També, és va lliurar una còpia del contracte signat original a l'empresa gestora i es va procedir a l'arxiu de còpies de tota la documentació de totes les finques en previsió de futures inspeccions de documentació per part de les pertinents administracions.

Des de l'inici de la campanya fins al tancament d'aquesta memòria la quantitat de contenidors lliurats es situa al voltant de 500 de entre 30 i 60 litres de capacitat.

4- Fase de recollida:

Un cop transcorregut sis mesos des de l'entrega del primer contenidor es va procedir a la recollida de la totalitat dels contenidors lliurats en els 4 punts establerts prèviament.

Així, gràcies al consens i a la col·laboració prestada per la Cooperativa agrícola de Sant Guillem i Santa Escolàstica del terme municipal de Ciutadella, la Cooperativa agrícola de Sant Bartomeu del terme municipal de Ferreries, la Cooperativa agrícola de Sant Martí del terme municipal d'Es Mercadal i la Cooperativa agrícola de Sant Llorenç del terme municipal de Alaior es va procedir a l'acopi dels contenidors.

Durant el dia i l'horari preestablert es van recollir la totalitat dels contenidors i es van lliurar contenidors buits per a l'emmagatzematge durant els sis mesos següents juntament amb el seu albarà d'entrega.

⁷ Els càlculs establerts per l'empresa gestora manifesten que les necessitats per a aquelles explotacions amb censos superiors a 80 caps es de contenidors de 60 litres mentre que aquelles amb censos inferiors hi ha suficient amb contenidors de 30 litres, tenint en compte, que el temps màxim per a acumular residus es de 6 mesos.

A l'endemà de l'entrega dels contenidors es va procedir a la recollida dels contenidors acumulats en aquests quatre punts descrits posteriorment per part de l'empresa gestora a través de dos operaris i un camió homologats, autoritzats i identificats per a la manipulació d'aquest tipus de residus, tot sota la supervisió dels serveis tècnics de l'ADS. Un cop recollits els contenidors, el camió va procedir a l'embarcament al vaixell (amb les autoritzacions per part de la companyia naviera) amb destinació a la planta de tractament de Residus perillosos situada a Constantí, Tarragona.

Per altre banda, els operaris van procedir a la confecció del full itinerant⁸ de residus perillosos per a cada una de les finques, document necessari i acreditatiu de l'origen i procedència dels residus i de la seva correcta gestió per al seu transport a través de les diferents Comunitats Autònomes. Aquest document va ser lliurat i arxivat (amb còpia a l'ADS) a cada una de les explotacions com a document justificatiu de la gestió segons les normatives en matèria de Residus Perillosos.

Des de l'inici del projecte fins al tancament de la memòria s'ha procedit a realitzar 2 recollides, essent la 3ª prevista el proper 27 d'octubre i en les que s'han recollit 326 contenidors.

En quant a les estadístiques de recollida podem dir que en la primera recollida efectuada es varen recollir més de 2.000 Kg de residus perillosos dipositats en 176 contenidors de entre 30 i 60 litres, mentre que en la segona recollida realitzada el volum va ser < a 1.000 Kg en 150 contenidors. La diferència entre la primera i segona recollida ve donada per la simple raó de que algunes finques varen anar emmagatzemant els seus residus a l'espera de cercar alguna solució per a la seva eliminació. Malauradament, el gran volum de finques van eliminar els seus residus abans d'iniciar aquesta campanya tal i com es descriu en la part introductòria d'aquesta memòria.

Com a resum podem dir que, el total de la campanya, suposa una gestió propera als 3.000 Kg de Residus Perillosos, xifra que constata la gran necessitat en l'inici i manteniment d'aquesta campanya.

Per altre banda, podem afirmar que un cop iniciada la campanya i gestionats tots els residus acumulats, estimem que el volum de generació de Residus Perillosos anuals en el futur se situa en l'ordre dels 1.000 - 1.500 Kg.

Un cop assolida aquesta fantàstica experiència amb les finques associades a l'ADS i a instàncies d'alguns ramaders i titulars no associats, es van gestionar a través de les Cooperatives, les corresponents adquisicions de contenidors de menor volum (5 i 10 litres) per a la gestió dels residus perillosos generats en petites explotacions. Amb la finalitat de reduir els costos i donat l'escàs volum

⁸ Veure annex IV

de residus d'aquestes finques, es va optar per la no tramitació de contractes i documentació annexe, tot i que la logística i gestió dels contenidors és idèntica a la descrita per a les finques associades.

Per altre banda, és important destacar que la gran majoria d'aquestes finques no son explotacions ramaderes professionals i es dediquen, en molts casos, a activitats de lleure o esportives. Per aquest motiu, el cost que suposa el contenidor i les gestions en el tractament d'aquest residus ha sigut sufragat íntegrament pels titulars de les mateixes, a diferència dels titulars de les explotacions professionals de les explotacions associades a l'ADS.

4. GESTIO DE FERRALLA⁹

Durant la realització de la campanya de gestió de Residus biològics o zoonosanitaris es va evidenciar una altre problemàtica dels Llocs de Menorca envers als residus de ferralla (vehicles i tractors en desús, eines agrícoles, tolbes i tancs obsolets...), que tot i no ser, en principi, perillosos, sí suposen una problemàtica medi ambiental que deteriora el paisatge rural menorquí.

Tot i que en l'actualitat existeixen a Menorca quatre gestors autoritzats per a la recollida i tractament d'aquest tipus de residus que ofereixen els seus serveis en l'àmbit insular, sembla evident que en nombroses ocasions, ja sia per l'escàs volum o pes dels residus, ja sia per l'escàs valor comercial dels mateixos, la seva recollida i gestió adquireix un elevat cost, essent el seu abandonament en les finques, l'opció més rendible des de el punt de vista econòmic.

Amb la finalitat d'evitar el deteriorament medi ambiental del medi rural menorquí i donada l'experiència assolida amb la campanya de residus zoonosanitaris, es va desenvolupar la campanya de recollida de ferralla amb la finalitat d'eliminar la totalitat de ferralla acumulada en els Llocs de Menorca al llarg de dècades d'activitat agrícola i ramadera.

Ens es precís destacar en aquest punt l'important paper que ha desenvolupat l'equip tècnic i administratiu del Consorci de Residus Urbans i en especial, el la Sra. Catalina Pascual, donat que aquesta campanya no s'hagués pogut desenvolupar amb tanta eficiència i rapidesa.

Així, un cop definida la problemàtica i els actors implicats per a la seva execució, es va redactar el protocol d'actuació i totes aquelles tasques a realitzar, els quals, especifiquem a continuació:

⁹ Veure annex V

A. DIFUSIÓ DE LA CAMPANYA.

Tant des de el Consorci de Residus Urbans com des de l'ADS es va procedir a la redacció i enviament d'una circular informativa a tots els titulars d'explotacions i es va realitzar, per part del Consell Insular, una roda de premsa oberta a tots els mitjans de comunicació (premsa escrita, ràdios i televisions). Es va destacar en aquesta informació el telèfon del Consorci de Residus Urbans de Menorca (971 35 41 72) per a rebre els avisos de recollida i coordinar les actuacions futures.

També, en les circular informatives i premsa es va remarcar tots aquells requisits imprescindibles per a poder gaudir de la campanya gratuïta de recollida de ferralla i de la que resumim, en quatre punts, el més destacat:

- La ferralla no podia estar mesclada amb fustes, plàstics, herbes, cartrons, vidres, etc.
- El contingut en terra no podia excedir del 5%.
- Tot el material havia d'estar replegat en un punt.
- El punt de recollida havia de ser de fàcil accés.

B. AVISOS.

Cal destacar que en rebre els avisos dels Llocs interessats sol·licitant aquest servei, se'ls va informar de nou dels quatre punts anteriors, donat que, el seu incompliment podia ser motiu de rebuig, per motius operacionals i tècnics, per part de les empreses gestores.

Així, en atendre la trucada telefònica als sol·licitants del servei se'ls hi va recordar els requisits per fer la recollida i es registrà la següent informació: data de l'avís, persona de contacte, telèfon de contacte, finca, descripció de la ubicació, municipi, tipus de ferralla a recollir i volum aproximat.

Des del Consorci es va dur un registre dels avisos rebuts amb acurat detall, així com, dels albarans justificatius dels serveis realitzats per part dels gestors i estadístiques de ferralla recollida.

C. DISTRIBUCIÓ DELS AVISOS.

Un cop rebuts els avisos del dia es van remetre d'immediat les ordres de recollida mitjançant fax als gestors autoritzats, els quals, les van realitzar

en un temps aproximat d'entre de 48-72 hores, en funció de les dificultats dels accessos i disponibilitat horària de gestors i titulars d'explotacions.

D. RECOLLIDES.

En quant als gestors autoritzats, un cop realitzada la recollida, van omplir albarans els quals varen ser signats per la persona de contacte de la finca on es va procedir amb la retirada.

Per l'altre banda, tots els viatges es van pesar en arribar a la planta i es van fer constar el pes a l'albarà corresponent. Posteriorment es va procedir al seu tractament segons els protocols propis de cada gestor.

És important destacar que en alguna ocasió, es van tenir que realitzar dos o tres viatges, donat que, els residus de ferralla de l'entitat sol·licitant, superava en escreix la capacitat del camió en pes i/o volum.

E. FACTURACIÓ.

Donada la curta duració d'aquesta campanya, es va consensuar a l'inici de la mateixa amb els gestors participants, l'emissió d'una única factura al final de la campanya adreçada lògicament a l'entitat promotora (UCAME) i amb còpia al Consorci de Residus Urbans, juntament amb els albarans dels serveis realitzats, per a la seva verificació i anotacions estadístiques en quant a nombre de viatges i pesos recollits.

F. INCIDÈNCIES.

Qualsevol incidència que es pugues detectar durant els transcurso de la campanya per part dels gestors autoritzats s'havia de comunicar al Consorci de Residus Urbans. Les úniques incidències detectades van ser les que es relacionen a continuació:

- a) Tot que en una finca es va personar el camió de recollida, aquesta no es va poder efectuar donada la localització de la ferralla, estant en un punt totalment inaccessible. Malgrat no es va poder procedir a la recollida, si es va elaborar l'albarà donat que el servei, tot i no haver-se completat, va suposar un cost per a l'empresa gestora.

- b) En d'altres finques però, la quantia de material acumulat era tan elevada que es va tenir que realitzar més d'un viatge en camió. Per aquest motiu, algunes finques tenen dos o tres albarans.

Per altre banda, cal destacar que aquestes incidències manifestades per les empreses gestores van ser verificades pel personal del Consorci de Residus.

Tot i que aquesta campanya es va iniciar amb la definició dels objectius, redacció de protocols i logística, etc. el passat mes de juny, no va ser fins l'1 de juliol de 2008 quan es va inaugurar oficialment essent la seva data de finalització el passat 31 d'agost.

Durant els 2 mesos de campanya es van rebre un total de 72 avisos, dels quals, es va procedir a la recollida de 71 finques. En algunes finques, com ja s'ha comentat anteriorment, va ser necessari realitzar 2 ó 3 viatges donada la gran quantitat de ferralla acumulada, essent el total de viatges realitzats de 89.

Per empreses gestores, Reciclatges i Residus de Menorca, SL va gestionar 19 viatges en 19 explotacions essent el total de recollides de 18, per les raons ja especificades. L'empresa Frama, SC va gestionar 62 viatges en 53 explotacions.

En termes estadístics es resumeix en la següent taula la recollida per explotacions, zones, quilograms de ferralla i empresa responsable de la recollida.

5. DESPESA ECONÒMICA¹⁰

1- Despeses de la campanya de gestió de Residus Biològics:

- a) Despeses de gestió i execució finques associades a l'ADS:

- b) Despeses de gestió i execució de finques no associades a l'ADS:

- c) Despeses d'adequació de les instal·lacions:

2- Despeses de la campanya de Recollida de Ferralla:

- a)

- b)

6. CONCLUSIONS

Donada la gran importància d'aquest problema i donat que, tant la nostra associació, com les Cooperatives agràries de Menorca, posseeixen una molt bona predisposició en la resolució de problemes que afecten al sector ramader de Menorca, s'ha creat aquesta xarxa per a la correcta gestió en la recollida i tractament de residus zoonosanitaris, residus que per altre banda, no comptaven amb una gestió racional i coherent amb les normatives medi ambientals actuals abans de l'inici d'aquest projecte.

Gràcies a aquesta unió d'esforços i amb la finalitat de solucionar tots aquells problemes medi ambientals que afecten a les explotacions ramaderes, es va crear paral·lelament la campanya de recollida de ferralla que, tot i que no es

¹⁰ Veure annex III, despesa econòmica detallada.

tracten, a priori, de residus perillosos, si creaven un important impacte medi ambiental en les finques ramaderes de Menorca. Val a dir que per a la consecució d'aquesta campanya s'ha comptat amb l'inestimable col·laboració dels tècnics del Consorci de Residus Urbans de Menorca i la professionalitat de les empreses gestores de residus de Menorca, i en especial, l'empresa Frama, SC, la qual, ha pogut desenvolupar la recollida i el tractament de més del 77% de tones de ferralla en un temps inferior a dos mesos. Esforç que mereix el nostre més sincer reconeixement.

Sense cap dubte, aquestes campanyes creades amb la col·laboració de les Cooperatives agrícoles de Menorca i UCAME (Unió de Cooperatives Agràries de Menorca Societat Cooperativa de 2on grau), el Consorci de Residus Urbans, les distintes empreses gestores de residus, l'Associació de Defensa Sanitària Boví Menorca, el Consell Insular i el Grup d'Acció Local Leader + Illa de Menorca, creen un precedent històric a la nostra Comunitat, essent un clar exemple de cooperació entre entitats i institucions per a la solució de problemes del sector ramader i agrícola de Menorca.

Per altre banda, l'acompliment de les normatives comunitàries, nacionals i autonòmiques en matèria de medi ambient i bones pràctiques agràries i com a conseqüència de la situació econòmica de la majoria d'explotacions menorquines, es fa inviable el manteniment de la gestió de residus zoonosanitaris si no comptem amb el recolzament i suport de les nostres Administracions en el futur.

7. ANNEXES

ANNEX I: ESQUEMA

ANNEX II: FOTOGRAFIES

ANNEX III: DESPESA DETALLADA

ANNEX IV: DOCUMENTACIÓ ANNEXE RESIDUS BIOLÒGICS

ANNEX V: DOCUMENTACIÓ ANNEXE CAMPANYA FERRALLA